

UNIEKE EILANDEN IN EUROPA

São Jorge, Azoren

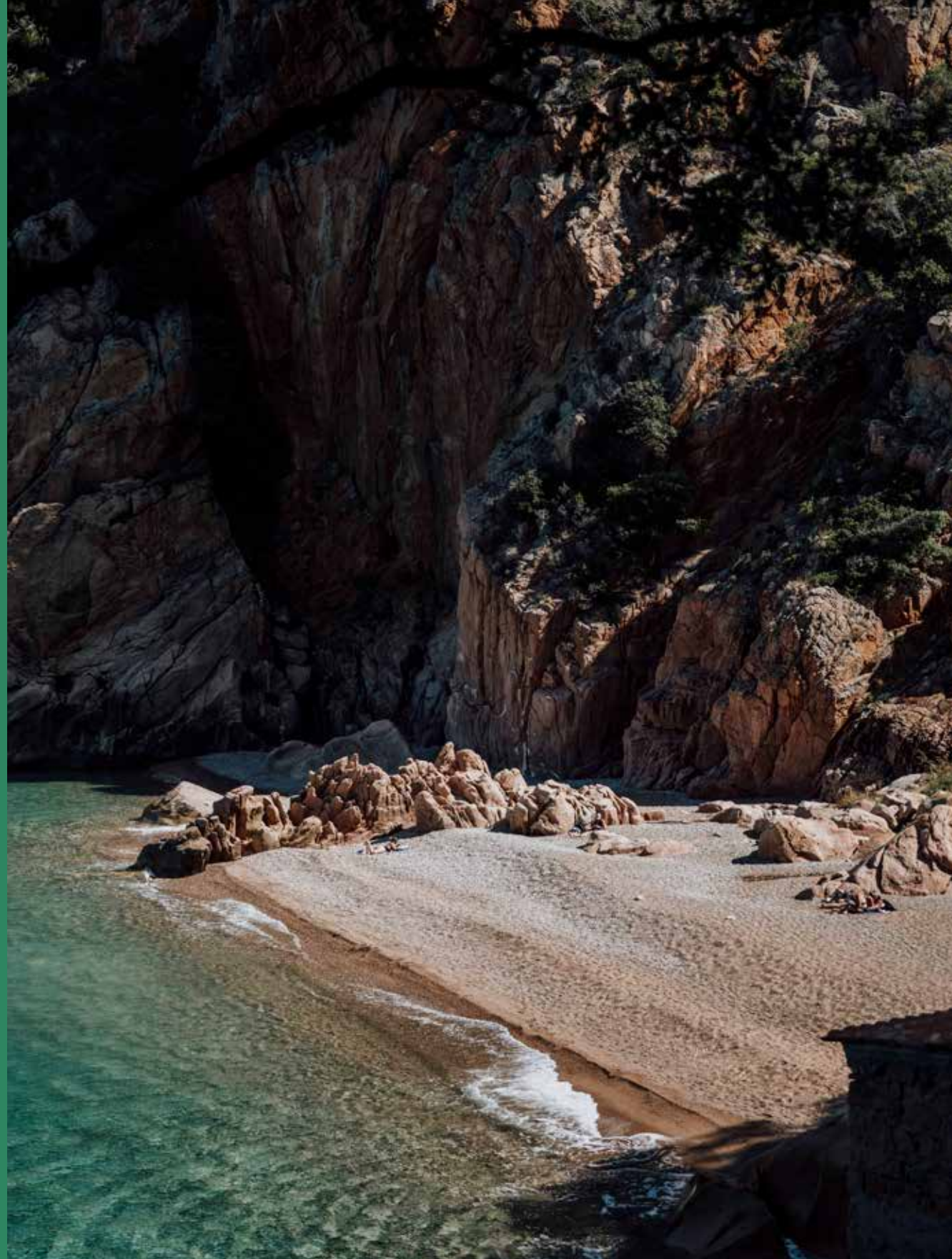
COLUMBUS TRAVEL

De mooiste reizen weg van de massa

De mooiste reizen zijn ontdekkingsreizen. Ze stellen je in staat om nieuwe werelden vol vreemde landschappen, culturen en denkbeelden te doorgronden. Maar ook om een stukje van jezelf te (her)-ontdekken – de ideeën waar je waarde aan hecht, de mensen van wie je houdt, alles wat jou als individu definieert. Sinds 2005 biedt Columbus Travel een tegenantwoord op massatoerisme. Door onvergetelijke reiservaringen met hart voor de lokale cultuur en natuur in kaart te brengen en een eerlijke dialoog aan te gaan over de impact van reizen.

De schrijvers en fotografen van Columbus Travel zijn onafhankelijk en bestrijken de hele wereld, maar beseffen ook dat ze niet ver hoeven te reizen voor een mooie reiservaring. Want het avontuur lonkt vaak al om de hoek. Voor de reportages werkt Columbus Travel zoveel mogelijk samen met lokale reisorganisaties, ondernemers en experts. Daarmee draagt het bij aan de lokale economie – de inkomsten uit het toerisme horen naar de lokale bevolking te vloeien. Alle tips zijn persoonlijk, op maat gemaakt en met een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk.

Trek de wereld in en ontdek!

Wie waagt de oversteek?

Er is iets met eilanden. Misschien is het de oversteek – hoe kort ook – die maakt dat je hoofd vanzelf leeg raakt. Misschien is het de begrenzing: je weet waar het land ophoudt en iets nieuws begint.

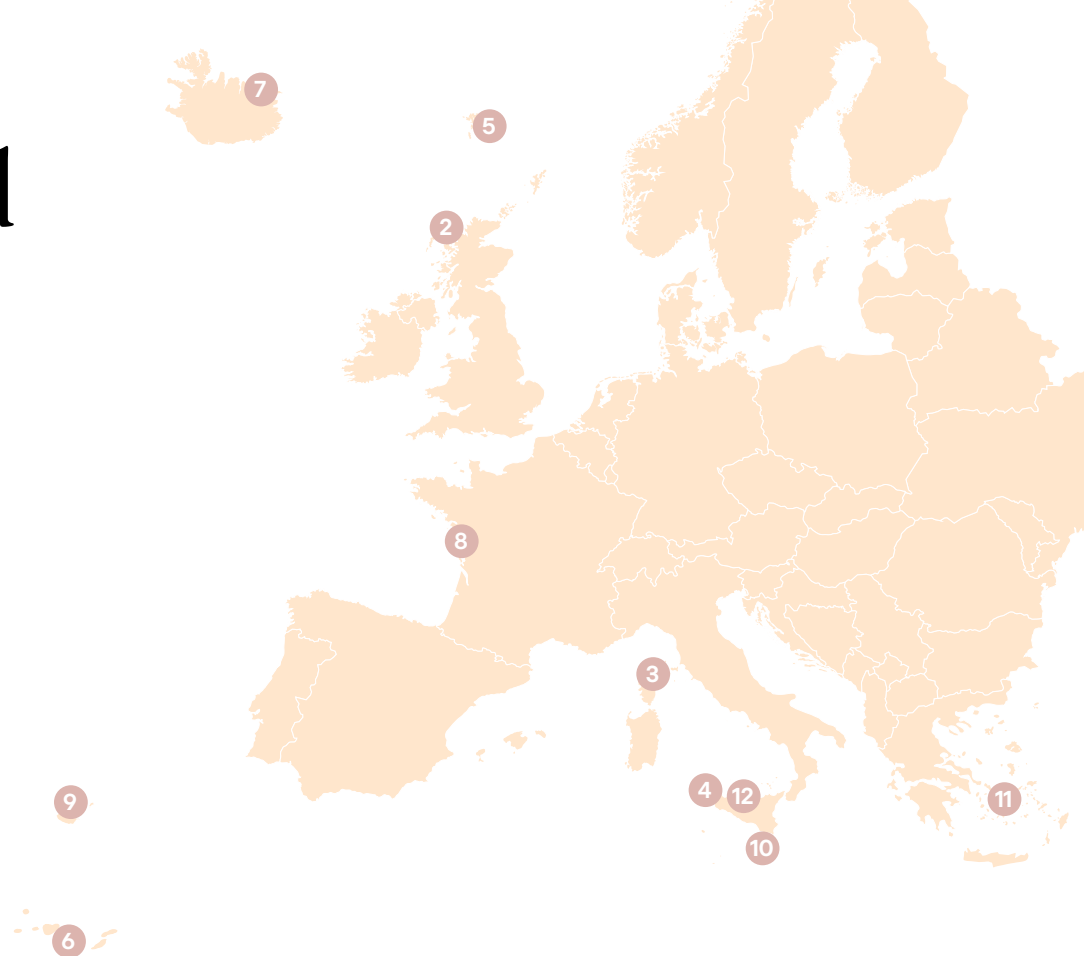
Europa telt honderden eilanden, elk met een eigen ritme. Op IJsland zie je hoe vuur en ijs samen een landschap vormen dat nog altijd in beweging is. Op de Azoren stoomt de aarde onder je voeten terwijl walvissen voorbijtrekken in diepblauw water. Corsica verrast met grillige bergmassieven boven verlaten baaien. En wie verder kijkt dan de bekende Griekse iconen, ontdekt eilanden waar het dorpsplein belangrijker is dan de strandclubs.

Voor dit boek selecteerden we eilanden die meer bieden dan de mooie plaatjes op een ansichtkaart. Plekken waar natuur en cultuur elkaar versterken, waar je kunt wandelen, proeven, zwemmen en verdwalen zonder het gevoel te hebben dat alles al is voorgekauwd. Onze schrijvers en fotografen reisden ernaartoe met open blik en zonder strak schema – precies zoals een eiland het liefst wordt ontdekt. Waag met ons de oversteek en laat de horizon je richting bepalen.

Mark Mackintosh

Hoofdredacteur Columbus Travel

Inhoud

1

AZOREN

Europa op
zijn west
pagina 10

2

BUITEN-HEBRIDEN

Aan de rand
van de zee
pagina 22

3

CORSICA

Eiland in
de tijd
pagina 38

4

EGADISCHE EILANDEN

Stoffige stipjes aan de
Siciliaanse westkust
pagina 50

5

FAERÖER

Wild en
winderig
pagina 70

6

GRAN CANARIA

Wonderschoon vulkanisch
wandelparadijs
pagina 92

7

IJSLAND

Landschap in een
vreemde taal
pagina 110

8

ÎLE DE RÉ

Het witte
eiland
pagina 128

9

MADEIRA

Balanceren
op de rand
pagina 142

10

MALTA

Mediterrane mengelmoes met
onweerstaanbare charme
pagina 158

11

SIFNOS & MILOS

Eilandhoppen op
de Cycladen
pagina 172

12

SICILIË

Het onbegrepen hart
van Sicilië
pagina 184

Eilandtreinen

pagina 64

Archipel

pagina 84

Eilanden in de Oostzee

pagina 106

Vuurtorens

pagina 122

Minder bekend maar

net zo bemind

pagina 154

Beschermde natuur

pagina 168

Eilandbewoners

pagina 198

AZOREN, PORTUGAL

Europa op zijn west

De Azoren, negen weggestopte eilanden in de Atlantische Oceaan, vormen de officiële westgrens van Europa. Elk eiland heeft zijn eigen verhaal, hoe afgelegen ze ook liggen.

Dat Flores ver verwijderd is van het vasteland, dat is wel duidelijk. Het ligt zelfs op de Amerikaanse continentale plaat. Maar het restaurant van Jorge bevindt zich gewoon in de Europese Unie.

Het meest westelijke restaurant van Europa biedt een weergaloos uitzicht op zee. Als de wind weer eens flink opsteekt, komen de golven meters omhoog. Als een volleerde beul onthoofd de straffe bries dan het opkomende water en snijdt de bovenste druppels af van de rest. Een waterig zonnetje verlicht het schouwspel, en volgt de druppels tot ze op de lavarotsen van het eiland Flores uiteenspatten.

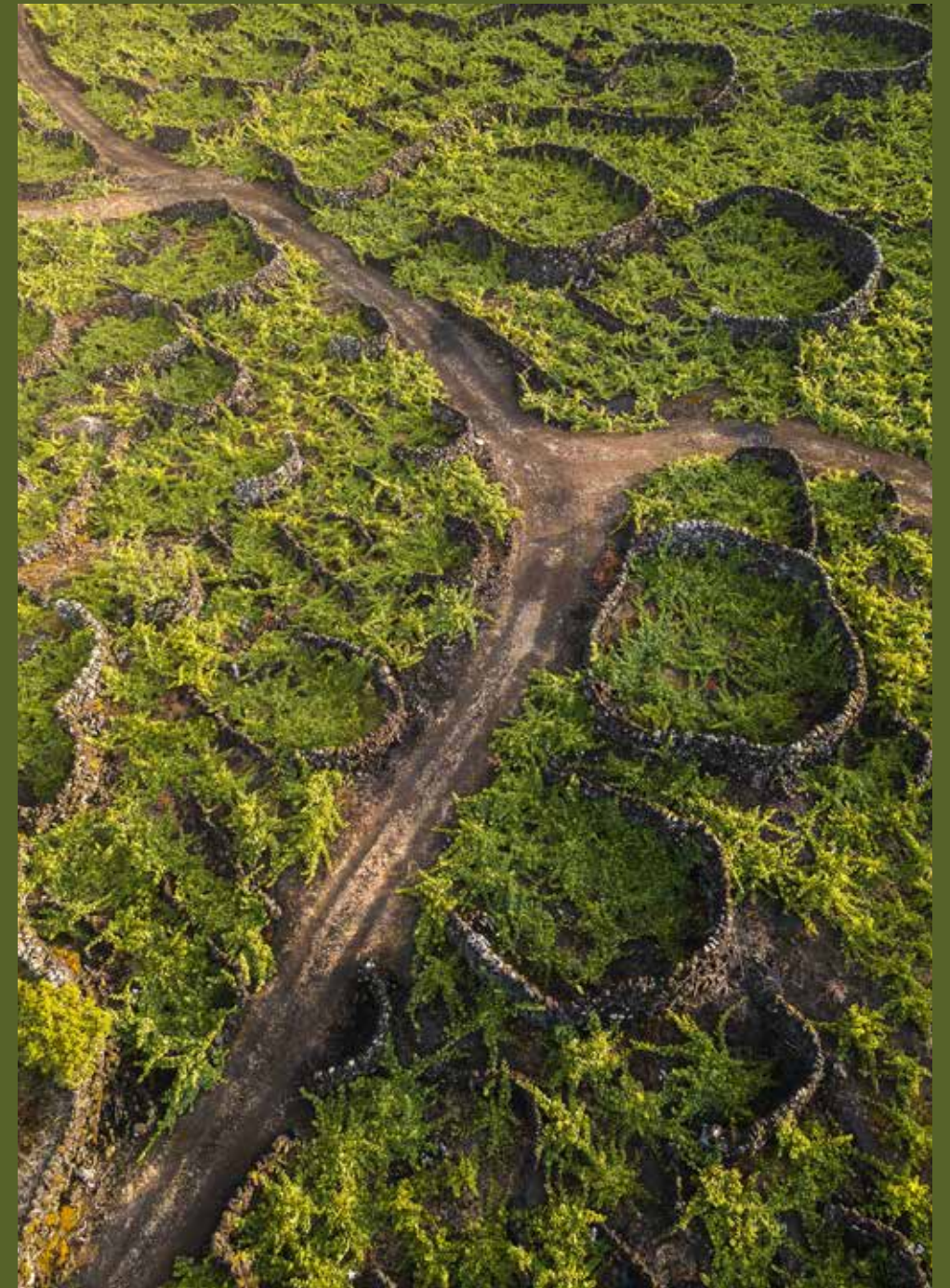
In de deuropening rookt eigenaar Jorge Brilhante een sigaret. Een bescheiden muur scheidt zijn restaurant Maresia van het spektakel in de Atlantische Oceaan. Vandaag is een schoonmaakdag. Even de boel laten luchten. Met zo'n wind wil dat wel. Jorge speurt de zee af. Daar in de verte ligt Noord-Amerika. Je ziet het niet, je voelt het niet, maar je weet het wel. 'De Canadese stad Halifax ligt net zo ver van Flores als Lissabon', beweert Jorge. Dat Flores ver verwijderd is van het vasteland, dat is wel duidelijk. Het ligt zelfs op de Amerikaanse continentale plaat. Maar het restaurant van Jorge bevindt zich gewoon in de Europese Unie. De Azoren, een vulkanische archipel bestaande uit negen stipjes in de Atlantische Oceaan, vormen een autonome regio van Portugal. Flores is daarvan het meest westelijk gelegen bewoonde eiland. En Maresia is niet alleen het westelijkste restaurant; geen enkel ander gebouw ligt verder naar het westen. Aangezien Jorge in een achterkamer van Maresia woont, maakt hem dat de meest westelijke inwoner van Europa. In de keuken van het restaurant staat Emanuel José Fragueiro de Sousa. Prachtige

naam. Emanuel is eigenlijk de meest westelijke boer van Europa, maar soms helpt hij Jorge na het melken van de koeien met klusjes in Maresia. Het spreekt trouwens voor zich dat de auto van Emanuel dan op de meest westelijke parkeerplaats van ons continent staat.

HET LEVEN IS PERFEITO

Jorge opent een fles. Glazen komen op een kleine, ronde tafel te staan en worden gevuld met wijn uit Pico. Een ander Azoreneiland, waar het landschap is ingericht met recht verkavelde wijngaarden. Er komt nog meer smakelijks op tafel. Kaas die de achternaam van Jorge draagt. Het resultaat van een uitstekende band met lokale boeren, van wie hij veel producten in de gerechten verwerkt die hij in zijn restaurant serveert. Omdat de kazen nogal bijzonder van smaak zijn, wilde Jorge ze ook in de rest van Portugal verkopen. Maar een kaas zonder naam verhandelen, dat gaat niet. 'Dus zeiden ze: maak er maar een Brilhante van.' Terwijl hij praat, snijdt hij de kleine kaas in stukken. 'Als een Franse camembert, maar dan met een vollere smaak', zegt hij. Dan kijkt hij goedkeurend om zich heen. Wijntje, kaasje, zeezicht. Het leven is *perfeito*. Jorge: 'Ik ben geboren en getogen op het Portugese vasteland. Werkte als *fotógrafo oficial* van meerdere presidenten. Acht jaar lang ging ik de wereld over. Genieten, maar ook met een constante prestatiedruk en stress.' Dus liet hij zijn werk achter zich, kocht dit pand op het eiland waar hij al geregeld kwam en begon Maresia. 'Dit is de reden dat ik naar deze plek ben gekomen.

Vulkaanuitbarstingen zijn de oorzaak van de meeste natuurlijke hoogtepunten op de Azoren.

Ik wilde rust. En koken.' Hij schenkt de glazen nog eens bij. Alleen in de winter verblijft hij niet op het eiland. Flinkte Atlantische stormen teisteren dan de westgrens van Europa. Ze geven hem de tijd om in Lissabon het sociale leven weer even op te zoeken. En om de boer op te gaan met de kleine kazen die zijn naam dragen.

VULKANISCH STOOPPOTJE

Kaas komt van koeien. En daar zijn er veel van op de Azoren, ruim 200.000. Ze zijn van levensbelang voor de lokale economie en kenmerkend voor de eilanden, waar ze grazen in weilanden die worden

gescheiden door muurtjes van lavastenen. Een handige bestemming voor de vulkanische restanten die overal op de eilanden te zien zijn. Sterker nog: vulkaanuitbarstingen zijn de oorzaak van de meeste natuurlijke hoogten op de Azoren. Zoals het hoogste punt van Portugal op Pico, watervallen die driehonderd meter naar beneden kletteren op Flores, en de groene baaien op Graciosa, dat zijn naam – letterlijk: sierlijk – behoorlijk eer aandoet. Het bekendst zijn de kratermeren op São Miguel, het meest toegankelijke eiland van de negen. Zoek je een afbeelding op van de eilandengroep, dan kom je als eerste hierbij uit. Zeven meren die stuk

▲ Ilhéu de Vila Franca do Campo

voor stuk ontstaan zijn door instortingen na zware uitbarstingen, en nu in oude caldeira's liggen. Door diepteverschillen, lichtinval, algen en mineralen verschillen ze allemaal van kleur, zelfs als ze vlak naast elkaar liggen. Maar hoewel São Miguel mede daardoor het meest bezochte eiland van de negen is, kun je er nog steeds verrast worden. Door de jungle in het noordoosten bijvoorbeeld, waar je tijdens een canyoningtocht langs watervallen afdaalt. Rondom Furnas borrelen de zwavelpoelen in een geothermisch gebied. Daar hangt een geur van zwavel, kringelen dampen uit de grond en blubbert overal modder. Het landschap is de basis voor een

van de bekendste gerechten van de eilandengroep: cozido das Furnas. Een stoofpot met zeven soorten vlees, tot aan de rand gevuld met groente, om met gesloten deksel vervolgens urenlang te garen onder de vulkanische grond.

En zo zijn er op São Miguel meer manieren waarop je de eilanden kunt proeven. Neem de honing. Die is complex, kruidig, soms zelfs een beetje zout. Net als het eiland. Al mag het van imker Carolina van Apiário Margaridas nog wel wat wilder. 'We moeten meer inheemse planten terug zien te krijgen op het eiland', zegt ze vanachter het beschermende

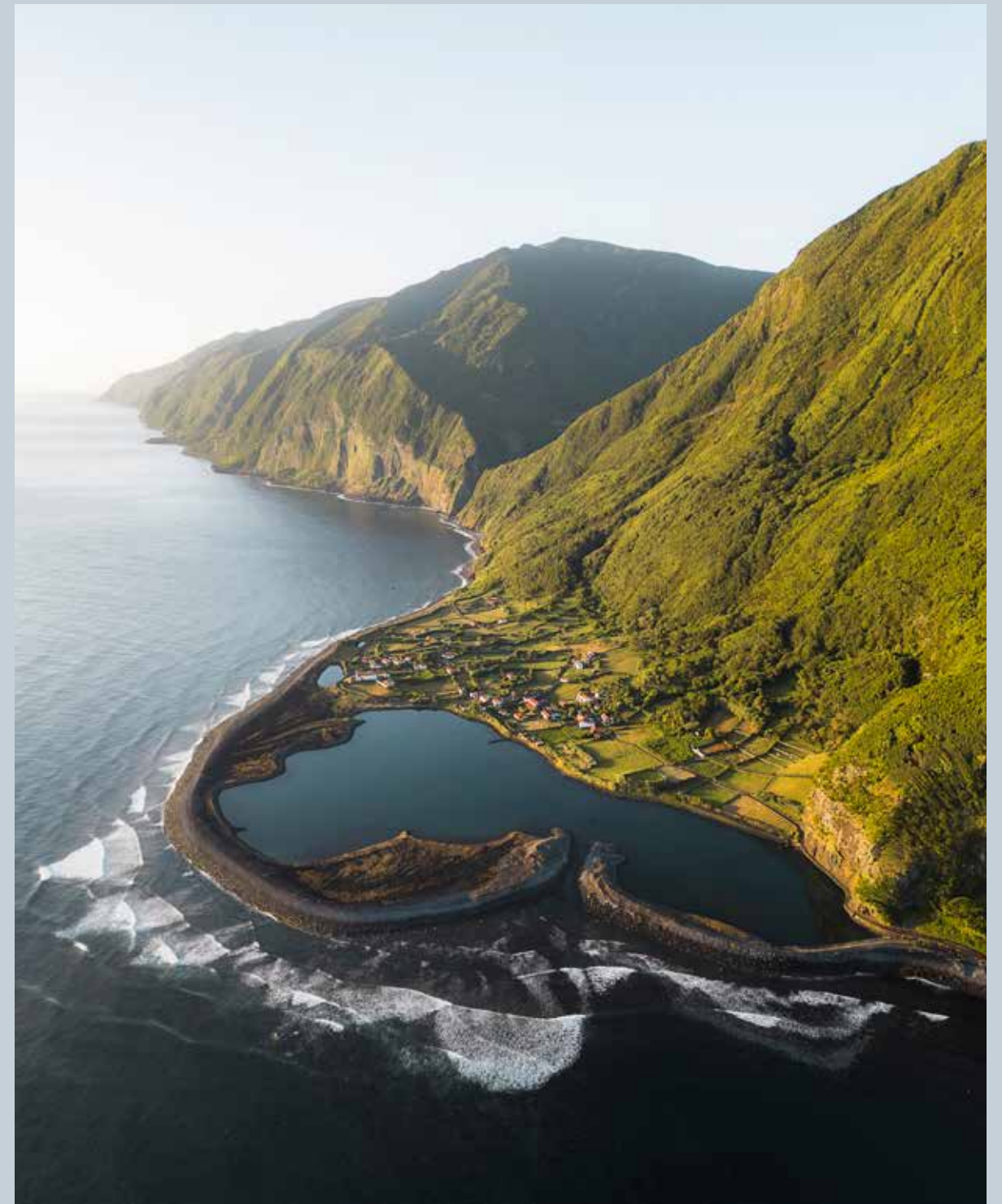
gaas voor haar gezicht. 'Dat is goed voor de bijen, maar ook voor de natuur in het algemeen. Zo zijn we bezig om een oude weide hier in de buurt om te vormen tot laurierbos, het oorspronkelijke bos van dit eiland.' Ze loopt voorop richting haar bijenkasten. Rook aan, daar worden de bijen rustig van. Om vervolgens honingraat voor honingraat de kasten te bekijken. 'Je hebt verschillende lagen in een kast, met verschillende soorten bijen. Kijk, daar zit de koningin, die is een stuk groter.' Geheel in stijl van het bijenvolk – de vrouwen zijn groter en belangrijker dan de mannen – dragen de bijenkasten de namen van vrouwen in de omgeving van de eigenaresse.

'Een eerbetoon aan mensen die belangrijk voor haar zijn geweest', zegt Carolina, terwijl ze de honingraten zorgvuldig weer terugschuift in de kasten.

ALLEEN OP DE WERELD

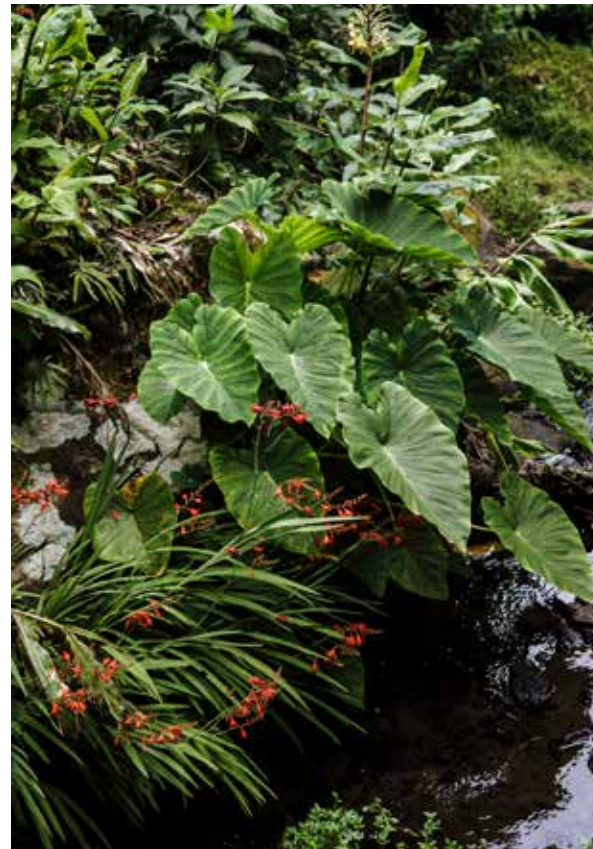
São Miguel is de toegangspoort tot de Azoren, vanaf hier reis je zo weer naar een van de meer afgelegen eilanden van de archipel. Zoals Flores dus, het eiland dat het verst de oceaan in ligt. Maar ook São Jorge. Een stuk centraler gelegen, maar nog steeds een wereld op zichzelf. Daar wacht in de Caldeira do Santo Cristo een van de mooiste hikes van de hele eilandengroep. Vanaf het hoger gelegen, mistige

▲ Fajã de Santo Cristo, São Jorge

Vanaf het hoger gelegen, mistige binnenland loop je door laurierbos, langs watervallen en beekjes richting steile kliffen waarachter de Atlantische Oceaan wacht.

binnenland loop je door laurierbos, langs watervallen en beekjes richting steile kliffen waarachter de Atlantische Oceaan wacht. De caldeira ligt in een *fajã*, een smalle kustvlakte die door aardverschuivingen en lavastromen is ontstaan. Auto's rijden er niet, je kunt er alleen lopend komen. En ben je aan het eind van de hike, dan wacht er met Lagoa da Caldeira do Santo Cristo de beloning. Een brakwatermeer, omgeven door puntige rotsen waar het zeewater overheen slaat. Hier kun je ook de beroemde amêijoas kunt vinden. Venusschelpen.

Een van de weinig overgebleven dorpen op São Jorge, Fajã do Belo, wordt nu beheerd door eigenaar Nuno en zijn zoon Luca. 'Het hele dorp is halverwege de vorige eeuw door een aardbeving verwoest', vertelt Nuno. 'De mensen die hier woonden, hebben hun spullen gepakt en hun levens achtergelaten. Zo goed als de hele gemeenschap is naar Amerika getrokken, om daar alles vanaf nul weer op te

bouwen! Hij wenkt en loopt alvast richting een van de huizen. Aan niks is te zien dat het hier ooit een ravage was. De stenen woningen zijn prachtig gerenoveerd. De voortuintjes in bloei, het zwembad helderblauw en rimpelloos. Nounou: 'Ik kwam hier zelf jaren geleden voor het eerst en vond het zo'n magische plek. Daar wilde ik wat mee doen. Maar mijn enige aanwijzing was een vervaagd telefoonnummer dat op een van de muren was geschilderd. Het laatste cijfer miste, maar ik probeerde het net zo lang tot ik iemand aan de lijn kreeg. Ik was de eerste in tien jaar tijd die belde, kun je het je voorstellen?' Hij lacht. Soms heb je een beetje doorzettingsvermogen nodig op een eilandengroep als deze. Want het resultaat? Een piepklein dorpje in ere hersteld. De puntgave rode daken als stipjes in het landschap. Zoals de eilandengroep een verzameling stipjes is in de oceaan. «